

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 10.9.2007
KOM(2007) 510 lopullinen

2007/0187 (COD)

Ehdotus:

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

**mittayksiköjä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annetun
neuvoston direktiivin 80/181/ETY muuttamisesta**

(komission esittämä)

{SEK(2007) 1136}
{SEK(2007) 1137}

PERUSTELUT

Sidosryhmien laajan kuulemisen ja vaikutusten arvioinnin jälkeen komissio ehdottaa direktiivin 80/181/ETY päivittämistä niin, että sen soveltamisalaan sisällytetään kuluttajansuoja ja ympäristönsuojelu, että siihen lisätään virallisena mittayksikkönä uusi katalyyttisen aktiivisuuden SI-yksikkö (katal), että sallitaan lisäosoitusten käyttö määräämättömäksi ajaksi ja että Yhdistynyttä kuningaskuntaa ja Irlantia ei enää vaadita lopettamaan rajoitettuja paikallisia poikkeuksia, jotka koskevat yksiköitä pintti, maili ja troy ounce, siltä osin kuin niitä edelleen käytetään.

1. TAUSTA

1.1. Voimassa oleva lainsäädäntö

Direktiiviä on sovellettu vuodesta 1980, ja sen tarkoituksena on ollut yhdenmukaistaa virallisten mittayksikköjen käyttöä EU:ssa kansainvälisen paino- ja mittatoimiston (*Bureau International des Poids et Mesures*) julkaiseman kansainvälisen mittayksikköjärjestelmän (SI) mukaisesti.

1.2. Uudelleentarkastelutarve

Direktiivissä on raukeamislauseke (3 artiklan 2 kohta), jonka mukaan (muiden kuin metrijärjestelmän mukaisten) lisäosoitusten käyttö ei olisi enää sallittua vuoden 2009 jälkeen. Jos lauseketta sovellettaisiin, kaikkien merkintöjen pitäisi EU:ssa olla pelkästään metrijärjestelmän mukaisia, mikä voisi aiheuttaa ongelmia talouden toimijoille ja häiritä kansainvälistä kauppaa ja kilpailukykyä, sillä Yhdysvallat edellyttää muiden kuin metrijärjestelmän mukaisten merkintöjen käyttöä metrijärjestelmän mukaisten merkintöjen rinnalla. Direktiivin 6 a artiklassa säädetään, että direktiivin täytäntöönpanoa ja erityisesti lisäosoituksia koskevia kysymyksiä olisi tutkittava edelleen.

Lisäksi on tarpeen päivittää direktiiviä tekniikan kehityksen mukaisesti, mikä tässä tapauksessa tarkoittaa sellaisten uusien metrijärjestelmän yksiköiden lisäämistä, joista on sovittu kansainvälisesti. Tekniikan kehittymisen takia lisättävien uusien metrijärjestelmän yksiköiden osalta jäsenvaltiot ottaisivat muutoin käyttöön kansallisia lakeja, jotka joissakin tapauksissa voisivat edellyttää merkintöjen muuttamista eritoten silloin, kun kansalliset lait tulisivat voimaan eri aikoina.

Yhdistyneen kuningaskunnan ja joissakin tapauksissa Irlannin olisi vahvistettava päivämäärä, jolloin 1 artiklan b kohdan mukaiset viimeiset poikkeukset lakkaavat siltä osin kuin niitä vielä sovelletaan (pintti palautuspulloissa olevan maidon ja tynnyrioluen ja -siiderin mittana, maili liikennemerkeissä ja nopeuden ja etäisyyden mittauksessa sekä troy ounce jalometalleilla käytävässä kaupassa). Kokemus on kuitenkin osoittanut, että nämä käytötavat ovat paikallisia, eivätkä haittaa rajat ylittävää kaupankäyntiä.

Eekkeri, jonka käyttö on direktiivin 1 artiklan b alakohdan mukaisesti sallittua maan rekisteröinnissä, ei kuitenkaan enää ole käytössä, kun kummassakin jäsenvaltiossa on muutettu hallinnollisia menettelyjä.

1.3. Toimintavaihtoehtojen vaikutusten arviointi

Lainsäädännön parantamiseen tähtäävän politiikkansa mukaisesti¹ komissio teki toimintavaihtojen vaikutuksista arvion², jossa tarkasteltiin seuraavia kolmea vaihtoehtoa: ei toimenpiteitä, direktiivin kumoaminen ja direktiivin päivittäminen.

Vaikutusten arvioinnin mukaan direktiivin päivittäminen on paras vaihtoehto, sillä sen avulla säilytetään nykyinen tilanne, eikä siitä aiheudu lisäkustannuksia, jotka tällä alalla olisivat pääosin merkintäkustannuksia. Vaihtoehto tarjoaisi synergiaetua, kun lisäosoitusten käyttömahdollisuuksia laajennettaisiin ja samalla säilytettäisiin nykyinen joustavuus direktiivin soveltamisessa muiden kuin metrijärjestelmän yksiköiden käytön osalta etenkin aloilla, joilla käytetään mittoja, joita vastaavia ei metrijärjestelmässä ole, kuten binäärimitat tietokonealalla (bitit, tavut). Tämä vaihtoehto takaisi mahdollisuuden jatkaa nykyistä käytäntöä, jossa ei yleisesti ottaen ole ilmennyt suuria ongelmia. Poikkeuksien (pintti, maili, troy ounce) salliminen Yhdistyneelle kuningaskunnalle ja Irlannille määräämättömäksi ajaksi on osoitus poikkeusten paikallisesta luonteesta ja vaikutuksesta, ja se on toissijaisuusperiaatteen mukaista.

Ei toimenpiteitä -vaihtoehdosta aiheutuisi lähinnä merkittäviä hallinnollisia kustannuksia, jotka olisivat suurimmat pienille ja keskisuurille yrityksille mittakaavaetujen vähäisyyden takia. Vaikutusten arvioinnin pitämiseksi oikeasuhteisena täyttä arviointia standardikustannusmallin avulla ei ole tehty, vaan arvio perustuu alan lähteistä saatuihin vastaaviin arvioihin.

Direktiivin kumoamisesta aiheutuvia kustannuksia on vaikea arvioida, mutta ne voivat nousta korkeiksi, jos jäsenvaltiot panevat kansainväliset standardit täytäntöön eri tavoin, mikä voi aiheuttaa epävarmuutta ja kaupan esteitä. Seurauksena voisi myös olla väärinkäsityksistä johtuvia suuria satunnaisia taloudellisia menetyksiä, kuten Yhdysvaltalaisen Marslander-avaruusaluksen tapauksessa, kun alus syöksyi Marsiin sellaisen vian takia, joka johtui valmistusvaiheessa sattuneesta tuuma/naulajärjestelmän merkintöjen ja metrijärjestelmän merkintöjen sekaannuksesta.

Lisäosoitusten käytön salliminen jälleen kymmeneksi vuodeksi (mikä olisi neljäs kerta vuosien 1989, 1999 ja 2009 jälkeen) merkitsisi suuria muutoksia ainakin neljällä politiikan alueella (in vitro -diagnostiikassa, elintarvikkeiden merkinnöissä ja teollis- ja tekijänoikeuksien alalla), eivätkä Yhdysvallat pitäisi sitä myönteisenä muutoksena, sillä vaikka maa sallisi pelkästään metrijärjestelmään perustuvien merkintöjen käytön, se kohtaisi EU:ssa lisäosoitusten käytöstä johtuvan kaupan esteen.

2. EHDOTUKSEN TAVOITTEET

2.1. Sääntelyn yksinkertaistaminen ja parantaminen

Edellä esitetyistä syistä ehdotetaan nykyisen tilanteen pitämistä voimassa, sillä se ei aiheuta uusia hallinnollisia kustannuksia, jotka tässä tapauksessa koskisivat lähinnä merkintäkustannuksia. Tätä voidaan pitää yksinkertaistamisena.

¹ Ks. joulukuussa 2003 allekirjoitettu toimielinten välinen sopimus paremmasta lainsäädännöstä sekä Eurooppalainen hallintotapa: lainsäädännön parantaminen, KOM(2002) 275 lopullinen, 5.6.2002.

² Toimintavaihtoehtojen vaikutukset, 28.5.2003, julkaistu kesäkuussa 2003.

Ehdotus tarjoaisi synergiaetua, kun lisäosoitusten käyttömahdollisuuksia laajennettaisiin ja samalla säilytettäisiin nykyinen joustavuus direktiivin soveltamisessa muiden kuin metrijärjestelmän yksiköiden käytön osalta etenkin aloilla, joilla käytetään mittoja, joita vastaavia ei metrijärjestelmässä ole, kuten binäärimitat tietokonealalla (bitit, tavut). Tämä vaihtoehto takaisi mahdollisuuden jatkaa nykyistä käytäntöä, jossa ei yleisesti ottaen ole ilmennyt suuria ongelmia, ja tätä voidaan pitää sääntelyn parantamisena.

Poikkeusten salliminen Yhdistyneelle kuningaskunnalle ja Irlannille määräämättömäksi ajaksi (pintti, maili, troy ounce) ei aiheuttaisi kaupan esteitä, ja sitä, että muutoksia ei vaadita, voidaan pitää toissijaisuusperiaatteen mukaisena.

2.2. Oikeusperusta

Tämän direktiiviehdotuksen oikeusperusta on EY:n perustamissopimuksen 95 artikla.

3. YHDENMUKAISUUS YHTEISÖN PERIAATTEIDEN KANSSA

3.1. Suhteellisuus

Direktiivin tavoitteena on varmistaa, että mittayksiköiden käyttö yhdenmukaistetaan määrien ilmaisemiseen liittyvää SI-järjestelmää koskevan kansainvälisen sopimuksen mukaisesti. Ehdotuksessa mukautetaan poikkeuksia niin, että mitään seurantaa ei enää tarvita ja että markkinoilla voidaan toimia vakaassa ja pysyvässä sääntely-ympäristössä.

Tarvittava päivitys johtuu ulkoisista syistä, kun Yhdysvalloissa on vielä meneillään lainsäädännön asteittainen muuttaminen pelkästään metrijärjestelmän merkintöihin siirtymistä varten, ja teollisuus on tyytyväinen muihin kuin metrijärjestelmän mukaisiin mittoihin, koska niihin on totuttu tai metrijärjestelmän mukaisia vaihtoehtoja ei ole.

Lisäosoitusten jatkuvan käytön salliminen ei tarkoita sitä, että yhteisö hyväksyisi yhteisön ulkopuolisissa maissa nykyisin vallitsevat muut kuin tulleihin liittyvät kaupan esteet, jotka koskevat tavaroita, jotka on merkitty käyttäen pelkästään SI-järjestelmän yksiköitä. Tämä ongelma on merkittävä huolenaihe yhteisössä, ja siihen on edelleen puututtava kahdenvälisellä tasolla komission ja näiden kolmansien maiden välisessä kanssakäymisessä. Tilanne näissä yhteisön ulkopuolisissa maissa on vähitellen parantunut viimeksi kuluneen vuosikymmenen aikana, mutta vielä ei voida sanoa, että kyseiset maat soveltaisivat täysimääräisesti SI-yksiköjä koskevia kansainvälisiä standardeja.

3.2. Toissijaisuusperiaate

EU ei ole kansainvälisen metrisopimuksen sopimuspuoli, mutta kaikki jäsenvaltiot ovat, ja ne ovat velvollisia panemaan sopimuksen täytäntöön kansallisessa lainsäädännössään. Sopimus ei ole sitova, joten jäsenvaltiot voivat laatia lakinsa sopimuksen perusteella eri tavoin, kuten ennen vuotta 1980 ja mahdollisesti jälleen, kun uusia yksiköitä otetaan käyttöön. EU:n toiminta on tarpeen yhteisen lähestymistavan varmistamiseksi.

Nykyisellä direktiivillä varmistetaan yhteinen lähestymistapa perustamissopimuksen 95 artiklan nojalla niin, että mittayksiköt on yhdenmukaistettu sisämarkkinoilla. Siksi sisämarkkinoilla ei ole mittayksiköistä aiheutuvia kaupan esteitä ja käytettävät mittayksiköt ovat kansainvälisten standardien mukaisia.

Nykyisten poikkeusten soveltamista (pintti palautuspulloissa olevan maidon sekä tynnyrioluen ja –siiderin mittana, maili liikennemerkeissä ja nopeuden ja etäisyyden mittana sekä troy ounce jalometalleilla käytävässä kaupassa) ei tarvitse lopettaa, sillä niillä ei näytä olevan vaikutusta sisämarkkinoihin ja ne ovat siten toissijaisuusperiaatteen mukaisia.

4. JOHDONMUKAISUUS YHTEISÖN POLITIIKAN MUIDEN OSA-ALUEIDEN KANSSA

4.1. Kilpailukyky

Ehdotetulla direktiivillä säilytetään nykyinen tilanne, se ei aiheuta uusia hallinnollisia (merkinnöistä aiheutuvia) kustannuksia ja se tarjoaa suhteellisen merkittäviä taloudellisia etuja EU:n laajuisesti ja kansainvälisesti. Tämä johtuu säästyvistä hallinnollisista kuluista, joita aiheutuisi, ellei EU ryhtyisi toimenpiteisiin.

4.2. Kestävä kehitys

Tarkat ja oikeat mitat ovat tärkeä tekijä tavoiteltaessa kestävä kehitystä, jonka aikaansaamisessa tämä direktiivi on tarpeellinen työkalu. Tämän pitäisi näkyä sen soveltamisalan määrittelyssä (ks. seuraava kohta).

4.3. Muut yhteisön politiikan osa-alueet

Nykyisen direktiivin soveltamisala on laaja, eikä sitä pitäisi rajata tiettyihin yhteisön toiminnan osa-alueisiin. Nykyisiä mittayksiköitä käytetään muiden muassa kuluttajansuojan ja ympäristönsuojelun aloilla. Direktiivin 2 artiklan a alakohdassa, jossa määritellään direktiivin soveltamisala, ei pitäisi viitata yhteisön tavoitteisiin, jotka johtuvat oikeusperustasta, eli perustamissopimuksen 95 artiklasta. Tämä on hallinnollisista syistä tehtävä muutos, eikä sen odoteta aiheuttavan kustannuksia, kun nykyinen edullinen tilanne jatkuu.

5. VIITTAUS TYÖOHJELMAAN

Komission työohjelmassa ei ole mainintaa tästä ehdotuksesta, koska se tehdään ulkoisista syistä, joita on ollut vaikea ennakoida.

6. EUROOPAN TALOUSALUE

Tämä ehdotus koskee Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen soveltamisalaa.

7. ULKOINEN KUULEMINEN

Sidosryhmiä kuultiin 10 viikon aikana, ja kuulemisaika päättyi 1. maaliskuuta 2007. Kaikki vastineet julkaistiin Europa-verkkosivustossa huhtikuun puoliväliin mennessä lukuun ottamatta niitä, jotka olivat luottamuksellisia tai sellaisia yksittäisten yritysten vastauksia, joiden yhteydessä oli olemassa salassapitovelvollisuuden rikkomisen vaara.

Ulkopuolisia asiantuntijoita ei käytetty julkisessa kuulemisessa saatujen vastausten lisäksi, joita saatiin muiden muassa alan asiantuntijoilta (tutkijoilta, opettajilta), mutta enimmäkseen teollisuudelta.

Komission vähimmäisvaatimukset on täytetty, eikä vastineita ei ole millään tavoin jätetty huomioimatta.

Kaikki sidosryhmien julkisessa kuulemisessa esittämät asiat on esitelty ja käsitelty julkista kuulemista koskevassa raportissa. EU:n teollisuuden vastineet olivat keskenään samansuuntaisia ja maantieteellisesti tasaisemmin jakautuneet kuin yksityishenkilöiden vastineet. Raportin keskeinen päätelmä noudattaa teollisuuden yksimielistä suositusta luopua raukeamislausekkeesta.

Ehdotus:

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

mittayksiköjä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annetun neuvoston direktiivin 80/181/ETY muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka
ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 95 artiklan,
ottavat huomioon komission ehdotuksen,
ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon³,
noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä⁴
sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Direktiivin 80/181/ETY⁵ mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin on vahvistettava päivämäärä, jona lopetetaan niiden poikkeusten soveltaminen, joita vielä sovelletaan ja jotka koskevat seuraavia mittayksiköitä: pinti palautuspulloissa olevan maidon sekä tynnyrioluen ja -siiderin mittana, maili liikennemerkeissä ja nopeuden ja etäisyyden mittana sekä troy ounce jalometalleilla käytävässä kaupassa. Kokemus on kuitenkin osoittanut, että koska kyseiset poikkeukset ovat luonteeltaan paikallisia ja koskevat rajoitettua määrää tuotteita, poikkeusten voimassaolon jatkaminen ei aiheuttaisi muita kuin tulleeihin liittyviä kaupan esteitä, ja sen vuoksi niiden soveltamisen lopettaminen ei ole tarpeen.
- (2) On tarpeen selventää, että direktiivin 80/181/ETY soveltamisala on yhdenmukainen perustamissopimuksen 95 artiklan tavoitteiden kanssa ja että se ei rajoitu joihinkin tiettyihin yhteisön toiminta-aloihin.
- (3) Direktiivin 80/181/ETY mukaisesti lisäosoitusten käyttö kyseisen direktiivin liitteessä olevassa I luvussa vahvistettujen virallisten mittayksiköiden lisäksi sallitaan 31 päivään joulukuuta 2009 saakka. Jotta kuitenkin vältettäisiin luomasta esteitä yhteisön yrityksille, jotka harjoittavat vientiä sellaisiin yhteisön ulkopuolisiin maihin, jotka edellyttävät tuotteiden merkitsemistä käyttäen muita kuin liitteessä I lueteltuja yksiköitä, on aiheellista pitää pysyvästi voimassa lupa käyttää lisäosoituksia.

³ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁴ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁵ EYVL L 39, 15.2.1980, s. 40, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 1999/103/EY (EYVL L 34, 9.2.2000, s. 17).

- (4) Lisäosoitusten käyttö mahdollistaisi myös kansainvälisellä tasolla mahdollisesti kehitettävien uusien metrijärjestelmään kuuluvien yksiköiden asteittaisen ja joustavan käyttöönoton.
- (5) Yleinen paino- ja mittakonferenssi hyväksyi vuonna 1999 kansainvälisen mittayksikköjärjestelmän (SI) puitteissa yksikön ”katal”, symboli ”kat”, katalyyttisen aktiivisuuden SI-yksiköksi. Uusi yhdenmukaistettu SI-yksikkö mahdollistaisi mittayksikköjen yhdenmukaisen osoittamisen lääketieteen ja biokemian aloilla ja poistaisi siten yhdenmukaistamattomien yksiköiden käytöstä aiheutuvien väärinkäsitysten vaaran.
- (6) Koska Yhdistyneessä kuningaskunnassa tai Irlannissa ei enää käytetä eekkeriä yksikkönä maan rekisteröinnissä, ei enää ole tarvetta sitä koskevalle poikkeukselle.
- (7) Direktiiviä 80/181/ETY olisi siksi muutettava.

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Muutetaan direktiivi 80/181/ETY seuraavasti:

- (1) Korvataan 1 artiklan b alakohta seuraavasti:

”b) liitteessä olevassa II luvussa luetteloidut vain niissä jäsenvaltioissa, joissa ne oli sallittu 21 päivänä huhtikuuta 1973;”

- (2) Korvataan 2 artiklan a alakohta seuraavasti:

”a) Edellä olevaan 1 artiklaan perustuvat velvoitteet koskevat käytettäviä mittaustaitteita, tehtäviä mittauksia ja mittayksiköissä ilmaistavia määrän osoituksia.”

- (3) Korvataan 3 artiklan 2 kohta seuraavasti:

”2. Lisäosoitusten käyttö sallitaan.”

- (4) Muutetaan liite seuraavasti:

- (a) Lisätään I luvun 1.2.3 kohtaan seuraava rivi:

katalyyttinen aktiivisuus	katal	kat		$\text{mol} \cdot \text{s}^{-1}$
---------------------------	-------	-----	--	----------------------------------

- (b) Poistetaan II luvusta seuraava rivi:

maan rekisteröinti	eekkeri	$1 \text{ ac} = 4\,047 \text{ m}^2$	ac
--------------------	---------	-------------------------------------	----

- (c) Korvataan II luvussa viimeinen virke seuraavasti: ”Tässä luvussa luetteloituja yksiköjä voidaan yhdistää keskenään tai I luvun yksiköiden kanssa yhdistelmäyksiköiden muodostamiseksi.”

2 artikla
Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään [31 päivänä joulukuuta 2009]. Niiden on viipymättä toimitettava komissiolle kirjallisina nämä säännökset sekä kyseisiä säännöksiä ja tätä direktiiviä koskeva vastaavuustaulukko.

Niiden on sovellettava näitä säännöksiä [1 päivästä tammikuuta 2010].

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säännöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

3 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

4 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä [...] päivänä [...]kuuta [...].

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies
[...]

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
[...]